

SAKSFRAMLEGG

Hovedkomiteen for miljø- og arealforvaltning

Arkivsaksnr.: 12/465-14

Arkiv: M45

KLAGE PÅ VEDTAK - OPPRYDDING I AVLØP ØVRE HEN

Forslag til vedtak:

1. Klage på vedtak med saksnummer 12/465-4 er todelt, der det klages på selve innholdet i vedtaket og saksbehandling.
2. Klagen på at vedtak ble fattet uten at det ble gitt tilsvarende svar på brev fra 20.09.2012 gis medhold. Vedtak av 26.09.2012 saksnummer 12/465-4 om retting av avløpsforhold erklæres derfor ugyldig.
3. Hvorvidt myndighetenes krav om opprydding i kloakk i dagen skal opprettholdes behandles i egen sak.

Sammendrag

Sommeren 2012 ble det oppdaget kloakk i dagen på eiendom 271/8-41 som tilhører Norske Skogindustrier. Det ble sendt ut vedtak om opprydding i kloakkforhold til eier av eiendom 271/78 og 271/79 26.09.2012. Vedtak ble fattet på delegert myndighet. Eier av tomt 271/79 klager nå på dette vedtaket.

Innledning / bakgrunn

I forbindelse med opprydningsarbeider i forurensede masser på Norske Skogindustrier sin tomt gnr 271/8-41 mm ble det oppdaget en kloakklekkasje på eiendommen. Eier av tomten (Norske Skogindustrier) opplyser at de ikke kjenner til årsaken og opphavet til lekkasjen. Det foreligger ingen avtaler eller erklæringer som kunne kaste lys på saken.

Det har i lengre tider vært planlagt å bygge ut det offentlige avløpsnett i området. I Ringerike kommunes Hovedplan for avløp er denne utbyggingen planlagt å påbegynnes i 2014 og prosjektering av dette er i gang. Uansett er utbyggingsstart og fremdrift fremdeles svært usikker.

Vedtaket i brev av 26.09.2012 var (utdrag av brevet, selve brevet følger vedlagt):

1. *Avløpsforhold på tomt 271/79 og 271/78 må rettes til å tilfredsstille krav til utslipp fra mindre avløpsanlegg gitt i forurensingsforskriftens kap 12 og Ringerike*

kommunes lokale forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg (FOR 2009-06-25 nr 1048).

- 2. I påvente av avgjørelsen rundt kommunal ledning kan midlertidige løsninger, etter avtale med Ringerike kommune, aksepteres.*

Frist for komplett innsendt søknad om utslippstillatelse settes til 15.11.2012

Beskrivelse av saken

Historikk

I juli 2011 tok Norske Skogindustrier kontakt med Ringerike kommune angående kloakklekkasje i dagen, som hadde blitt oppdaget i forbindelse med opprydningsarbeider på tomten til gamle impregneringsverket på Hen . Kloakklekkasjen er nord på eiendom 271/8/15.

Første gang grunneiere på Hen ble gjort oppmerksom på at kommunen kommer til å gjennomføre tilsyn på eiendommene var i brev 26.01.2012. Det ble her også oppfordret til å innsende relevante opplysninger.

Ringerike kommune gjennomførte tilsyn på alle bebodde bygninger i området forsommeren/sommeren 2012. Med hjelp av fargepulver og gjennomgang av gamle dokumenter er det funnet frem til to bygninger som fører utslipp eller deler av utslipp til lekkasjen.

Den ene er eiendom gnr 271/78, en enebolig som fører gråvann i ledning dit. Den andre er eiendom 271/79 som fører alt avløpsvann etter slamavskiller dit. På eiendom 271/79 er det oppført et boligbygg med 5 boenheter.

Det foreligger ingen gyldige utslippstillatelser på de aktuelle bygningene.

I brev 28.08.2012 ble de to aktuelle grunneierne informert om tilstanden og varslet om et kommende vedtak. Det ble oppfordret til å ta kontakt med kommunen for å oppklare eventuelle spørsmål. Det fant sted flere telefonsamtaler.

20.09.2012 ble det sendt epost med tilbakemelding og spørsmål angående brevet fra 28.08.2012 fra advokat Harald Heggen Brørby på vegne av grunneier Ole Ronnie Bangsjordet (Gnr 271/79).

26.09.2012 ble det sendt ut vedtak om opprydding i saken.

På spørsmål fra advokat Harald Heggen Brørby ble det gitt utsettelse på klagefristen til 24.10.2012 for alle involverte parter.

22.10.2012 mottok Ringerike kommune brev fra advokat Harald Heggen Brørby på vegne av grunneier Ole Ronnie Bangsjordet.

Det var usikkert om brevet skulle oppfattes som klage og det ble spurt om presisering av dette. Bekreftelse på klage ble mottatt i brev 12.12.2012. Klager ble gjort oppmerksom på at saken først kan behandles i 2013.

Klagen er gitt oppsettende virkning, dvs at vedtaket er utsatt inntil avgjørelse over klagen er tatt.

Innhold i klagen:

Klagen består av to dokumenter, brev datert 19.10. mottatt 22.10.2012 og brev datert 12.12.2012, mottatt 17.12.12. Klagens innhold kan deles opp i følgende underpunkter:

Klage på Saksbehandling:

1. I brev fra 19.10. påpekes det at brev fra 20.09.2012 med vesentlige spørsmål, ikke ble besvart av kommunene før vedtak ble fattet.
2. I brev fra 19.10.12 mener klager at rådmannen skulle ha innhentet uttalelse fra Norske Skog AS angående arbeidene på eiendommen. I brev fra 12.12. tilføres det at også kommunens eiendomstjeneste skulle ha gitt uttalelse angående tidligere eierforhold.

Klage på innholdet i selve vedtaket:

3. I brev fra 19.10.12 tas det opp at eiendommen i 1999 ble solgt av kommunen til Ole Ronnie Bangsjordet. Klager stiller spørsmål ved tilstanden til eiendommens kloakkløsning allerede den gangen og kommunens ansvar i denne sammenhengen.
4. I begge brevene stilles det spørsmål ved ansvarsforholdene i forensingene og hvorvidt Norske skog kan ha forårsaket forensingen gjennom oppryddingsarbeidet.

Juridiske forhold

Alle innbyggere i Norge har en «plikt til å unngå forurensning» etter Forurensningslovens § 7 (LOV 1981-03-13 nr. 06: Lov om vern mot forurensninger og om avfall).

Kommunen som forurensningsmyndighet kan kreve opprydning av avløpsanlegg som ikke tilfredsstillers dagens krav til rensing. Dette er hjemlet i

- Forurensningslovens § 18 (LOV 1981-03-13 nr. 06: Lov om vern mot forurensninger og om avfall)
- Forurensningsforskriftens kap 12 (FOR-2004-06-01 nr. 931 Forskrift om begrenning av forurensning)
- lokal forskrift fra 2009 (FOR 2009.06.25 nr 1048: Utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, Ringerike kommune, Buskerud).

Forvaltningsloven gir rammer for saksbehandling i offentlig forvaltning (LOV 1967-02-10 nr 00: Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker)

Tidligere behandlinger og vedtak

Vedtaket det klages over er sak 12/465-4

Alternative løsninger

Hvorvidt det har blitt begått saksbehandlingsfeil er ikke helt entydig, siden svar på brev fra 20.09.12 ikke hadde hatt noe innflytelse på vedtaket om opprydding. Hovedkomiteen for miljø og arealforvaltning (HMA) kan derfor velge å ikke ta klagen til følge. Alternativt vedtak vil da kunne se slik ut:

1. *Klage på vedtak med saksnummer 12/465-4 er todelt, der det klages på selve innholdet i vedtaket og saksbehandling.*
2. *Klagen gis ikke medhold.*
3. *Saken sendes for endelig behandling til Fylkesmannen i Buskerud*

Dersom HMA velger å vedta den alternative løsningen, vil rådmannen komme tilbake med egen sak når resultatet fra Fylkesmannen foreligger.

Rådmannen har i samme møte som behandling av denne klagen lagt frem en egen sak (saksnr 12/465-15) om retting av avløpsforhold på Øvre Hen. Denne saken forutsetter at klage på saksbehandling gis medhold og vil derfor ikke være relevant å behandle i denne omgang dersom klage ikke gis medhold.

Rådmannens vurdering

Vurdering av innhold i klagen:

Saksbehandling:

1. Rådmannen ser seg enig i at det var uheldig at vedtak ble fattet uten at det ble gitt tilsvarende brev fra 20.09.2012. Det er ikke et tydelig brudd på forvaltningsloven men rådmannen forstår at det kan vurderes som brudd på forvaltningsloven. Rådmannen vurderer at klager bør gis medhold i klagen på dette punktet. Rådmannen har til orientering besvart nevnte brev i brev av 07.12.2012 (følger vedlagt).
2. Arbeidene på som ble gjennomført på eiendommen følger tiltaksplanen for oppryddingen etter Norske skog Follum, som er et offentlig tilgjengelig dokument, vedtatt av Klima og Forurensningsdirektoratet i 2010. Rådmannen har også innhentet muntlige uttalelser om fremdriften og arbeidet rundt lekkasjen. Norske Skogindustrier har oppgitt at det ikke har blitt foretatt arbeider i gjeldende område.

Rådmannen har vært på flere befaringer for å kunne skape seg et helhetlig bilde av situasjonen.

Rådmannen har, for å skape seg et helhetlig bilde av situasjonen også hatt kontakt med kommunens eiendomsforvaltning. Det er viktig å skille kommunen som eiendomsforvalter og som forurensningsmyndighet, det er derfor vurdert at tidligere eierforhold anses å være et privatrettslig spørsmål som ikke relevant i saken.

Det vurderes dithen at det ikke er brudd på forvaltningsloven og rådmannen vurderer at det ikke bør gis medhold i klagen på dette punktet.

Selve vedtaket:

3. Ansvarsforhold mellom selger og kjøper er av privatrettslig karakter. Det anbefales at eier av eiendom 271/79 henvender seg til eiendomsforvaltningen i Ringerike kommune. Kontaktinformasjon til saksbehandler kan gis ved henvendelse. Rådmannen vurderer at klager ikke bør gis medhold i klagen på dette punktet.
4. Det hersker ingen tvil om at kloakken kommer fra eiendommene 271/78 og 79. Klager stiller heller ikke spørsmål ved dette. Rådmannen vurderer det dithen at det er et privatrettslig spørsmål om tredje part er ansvarlig for at kloakken ble et akutt problem. Kommunen som forurensningsmyndighet er nødt til å forholde seg til det faktum at kloakken kommer fra eiendommene 271/78 og 79 og dermed skaper forurensning is strid med forurensningslovens §7. Rådmannen vurderer at klager ikke bør gis medhold i klagen på dette punktet

Løsningene på eiendommene tilfredsstillende ikke dagens krav til rensing (I likhet med flere eiendommer på Hen). I utgangspunktet har kommunen mulighet til å pålegge alle eiere av avløpsanlegg, som ikke tilfredsstillende dagens krav til rensing, oppgradering av anlegg. Men siden det er planlagt kommunal kloakk i området, anser rådmannen det som uforholdsmessig å pålegge alle tomter på Hen oppgradering for så å pålegge tilkobling til offentlig nett om bare noen få år. Grunnforhold i området tilsier også at kommunal ledning er det beste alternativet.

Eiendom 271/78 og 271/79 er unntak, siden det her er en akutt forurensningssituasjon som går ut over tredje person.

Når kommunal kloakk etableres, vil alle eiendommer bli pålagt tilkobling til denne. I den forbindelse kan det i enkelttilfeller vurderes om tilkoblingsavgift skal frafalles.

Ringerike kommune er tilsynsmyndighet for små avløpsanlegg. Situasjonen slik den er i dag er uholdbar både for myndighet, grunneier og omliggende naboer på grunn av helsefare, forurensningsfare og fare for forurensning av overflate- og grunnvann.

Rådmannen er gått i gang med tilsyn og kartlegging av små avløpsanlegg i kommunen. I fremtiden vil dette arbeidet føre til en mengde av pålegg og vedtak. Erfaringer fra andre kommuner viser at opp til 80 % av eksisterende anlegg kan være i for dårlig teknisk stand.

Saken har derfor også et prinsipielt aspekt og kan skape presedens for mange saker fremover.

Krav om opprettholdelse av kravene fremsatt i vedtaket som nå erklæres ugyldig vil tas opp i egen sak (saksnr 12/465-15)

Saksdokumenter

Ved behov for utrykte vedlegg, kontakt saksbehandler

Trykte vedlegg:

1. Opprydding i avløp Øvre Hen – varsel om tilsyn
2. Varsel om vedtak
3. Inngående brev fra Advokat Harald Brørby Heggen mottatt 20.09.2012 (A-2012-1.DOCX)

4. Vedtak –Opprydding i avløp øvre Hen
5. Foreløpig svar på brev fra 20.09.2012
6. Klage på vedtak mottatt 19.10.2012 (20121019162613428.PDF)
7. Svar på brev fra 20.09.2012 og etterspørsel av presisering av klage (SVAR-Ole Ronnie Bangsjordet. Brev til kommunen)
8. Presisert klage mottatt 17.12.12 (VS: OLE RONNIE BANGSJORDET. VEDTAK OM RETTING AV AVLØPSFORHOLD – KLAGE)

Utrykte vedlegg:

1. Tiltaksplan for opprydding etter gamle treimpregneringsverk Moelven Hen AS (Norske Skogindustrier)

Ringerike kommune, 01.03.2013

Wenche Grinderud
Rådmann

Virksomhetsleder: Gunnar Hallsteinsen

Saksbehandler: Astrid Ehrlinger